

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 października 2019r. w S.

odwołania J. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 18 października 2017r. znak (...) - (...),

Nr (...)

w sprawie J. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że J. O. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega od 12 kwietnia 2017r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

UZASADNIENIE

Decyzją z 18 października 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 2, art.68 ust.1 pkt 1 lit.a, art.6 ust.1 pkt 5, art.12 ust.1 i art.13 pkt 4 ustawy z 13 października 1998r. stwierdził, że J. O. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 12 kwietnia 2017r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w sprawie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym ustalono, że J. O. od 4 maja 2015r. rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności pod nazwą (...) s.c.". Nadto ustalono, że od 12 kwietnia 2015r. do 11 kwietnia 2017r. ubezpieczony podlega ustawodawstwu brytyjskiemu na podstawie formularza A1 wystawionego przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową (...). Dalej wskazano, że zgodnie z regulacjami art.6 ust.1 pkt 5 i art.12 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoby prowadzące na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej pozarolniczą działalność podlegają w okresie od rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia jej zaprzestania, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. W przypadku ubezpieczonego nie ujawniono przerw w prowadzeniu pozarolniczej działalności. Ubezpieczony, mimo zawiadomienia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego nie wypowiedział się w przedmiotowej sprawie, nie złożył ponadto dokumentów

potwierdzających wykonywanie pracy za granicą (formularz A1) od 12 kwietnia 2017r. W świetle powyższych ustaleń faktycznych i uregulowań prawnych organ rentowy stwierdził, że ubezpieczony jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 12 kwietnia 2017r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, a także obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, gdyż prowadzona działalność jest dla niego jedynym tytułem rodzącym obowiązek ubezpieczeń społecznych (decyzja z 18 października 2017r. - k.19-20 akt organu rentowego).

Odwołanie od w/w decyzji złożył J. O. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności na terenie Polski nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. Ubezpieczony wskazał, że główną działalność prowadzi na terenie Wielkiej Brytanii i tam też opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz składki emerytalne. Działalność na terenie Wielkiej Brytanii ma charakter ciągły i stały i zmierza ją prowadzić do osiągnięcia wieku emerytalnego. Ubezpieczony podniósł, że na powyższą okoliczność przedłoży formularz A wystawiony w Wielkiej Brytanii (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy przytoczył argumentację podniesioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Nadto wskazał, że ubezpieczony nie przedstawił formularza A1 wydanego przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową dlatego podlega ustawodawstwu polskiemu (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.3-4 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. O. od (...)2015r. prowadzi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej pozarolniczą działalność gospodarczą. Ubezpieczony jest współnikiem spółki cywilnej pod nazwą J. O. (...) s.c.". Siedziba działalności mieści się w J. przy ul. (...), gmina H. powiat (...). Ubezpieczony nie jest osobiście zaangażowany w prowadzenie powyższej działalności, większością spraw zajmuje się współniczka ubezpieczonego. Ubezpieczony od 2015r. czasowo przebywa na terenie Polski, odwiedza tutaj małą córkę (wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej k.7 akt organu rentowego, zeznania ubezpieczonego k.13-13v akt sprawy).

Ubezpieczony od przeszło (...) lat mieszka w M. na terenie (...), gdzie pracuje w hurtowni farmaceutycznej na stanowisku kierownika. Na okres od 12 kwietnia 2015r. do 11 kwietnia 2017r. ubezpieczony posiadał zaświadczenie A1 wystawione przez instytucję ubezpieczeniową (...)poświadczające, że w zakresie zabezpieczenia społecznego zastosowanie ma do niego ubezpieczonego ustawodawstwo (...). Ubezpieczony wystąpił do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej o wystawienie zaświadczenia A1 na dalszy okres. Do chwili wydania decyzji przez organ rentowy, a następnie do chwili wyrokowania przez Sąd w niniejszej sprawie, instytucja brytyjska nie rozpoznała wniosku ubezpieczonego (kopia zaświadczenia A1 wystawionego an okres od 12 kwietnia 2015r. do 11 kwietnia 2017r. k.5-6 akt organu rentowego, dokumentacja potwierdzająca zamieszkiwanie ubezpieczonego na terenie Wielkiej Brytanii – uiszczenie opłat administracyjnych na rzecz miasta M. k.10-12 akt sprawy, zestawienie wpłat należności przez ubezpieczonego wystawione przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową (...) k.47 akt sprawy, zeznania ubezpieczonego k.13v akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. O. okazało się uzasadnione.

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017r., poz.1778 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Z kolei w myśl art.12 ust.1 powyższej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Zgodnie z art.13 pkt 4 ustawy systemowej osoba prowadząca pozarolniczą działalność podlega

obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności do dnia zaprzestania tej działalności, za wyjątkiem okresu zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej.

Gdyby analizę okoliczności niniejszej sprawy sprowadzić do ustalenia, że ubezpieczony prowadzi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej pozarolniczą działalność gospodarczą i ustalenia te odnieść do powyższych regulacji, uzasadnione byłoby stwierdzenie, że od 12 kwietnia 2017r. ubezpieczony podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. W świetle całokształtu ustaleń Sądu, stwierdzenie takie będące zarazem sentencją decyzji organu rentowego, musi być uznane za przedwczesne. Zauważyć bowiem należy, że ubezpieczony od wielu już lat zamieszkuje na terenie (...), gdzie wykonuje pracę najemną na rzecz hurtowni farmaceutycznej. Zeznania ubezpieczonego w tym zakresie są w ocenie Sądu w pełni wiarygodne, znajdują one również potwierdzenie w złożonej przez ubezpieczonego dokumentacji, w tym w zestawieniu wpłat wystawionym przez (...) w Wielkiej Brytanii (k.10-12 i 47 akt sprawy). W tych okolicznościach stwierdzić należy, że ubezpieczony jest aktywny zawodowo na terenie dwóch państw- członków Unii Europejskiej ,tj. w Polsce, gdzie prowadzi pozarolniczą działalność i na terenie Wielkiej Brytanii, gdzie mieszka i wykonuje pracę najemną. W świetle powyższego rozstrzygnięcie w przedmiocie podlegania przez ubezpieczonego obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, powinno być poprzedzone ustaleniem w odniesieniu do ubezpieczonego właściwego ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego. Ustalenie takiego nie zostało dotychczas dokonane, a nie ulega wątpliwości, że ubezpieczony nie może podlegać w zakresie zabezpieczenia społecznego w tym samym czasie ustawodawstwu dwóch państw. W tych okolicznościach decyzja organu rentowego została wydana przedwcześnie. Stwierdzenie organu rentowego, że skoro ubezpieczony nie przedstawił zaświadczenia A1 wystawionego przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową, to podlega ustawodawstwu polskiemu, jest nieuzasadnione. Ubezpieczony zeznał, że wiele miesięcy przed wydaniem zaskarżonej decyzji wystąpił do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej o wydanie zaświadczenia A1 na dalszy okres (poprzednie obejmowało okres od 12 kwietnia 2015r. do 11 kwietnia 2017r.), ale z przyczyn od niego niezależnych jego wniosek nie został dotychczas rozpoznany. Należy zauważyć, że dla wyjaśnienia kwestii właściwego ustawodawstwa, Sąd na podstawie art.467§4 kpc zwrócił organowi rentowemu akta organu rentowego celem uzupełnienia dokumentacji z przeprowadzenia procedury ustalenia właściwego ustawodawstwa w trybie art.16 ust.2 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z 16 września 2009r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (vide: zarządzenie z 11 czerwca 2018r. k.20 akt sprawy). Jednakże po upływie roku i wymianie pism między tutejszym oddziałem organu rentowego a II oddziałem ZUS w W., organ rentowy zwrócił akta z informacją, że to instytucja brytyjska jest właściwa do przeprowadzenia procedury ustalenia właściwego ustawodawstwa (pismo organu rentowego z 21 czerwca 2019r. k.40-41 akt sprawy). Wobec powyższego do chwili obecnej, mimo upływu dwóch lat od wydania zaskarżonej decyzji, nie została rozstrzygnięta kwestia ustawodawstwa właściwego wobec ubezpieczonego. Kwestia ta ma prejudycjalne znaczenie dla kwestii podlegania J. O. ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności na terenie RP. Na marginesie wskazać należy, że w swojej argumentacji organ rentowy podnosił, że ubezpieczony w toku postępowania wyjaśniającego nie zajął stanowiska w sprawie. Zauważyć jednak trzeba, że zawiadomienia dla ubezpieczonego o wszczęciu postępowania w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym i o jego zakończeniu, organ rentowy wysyłał dla ubezpieczonego na różne adresy: W. ul. (...) i W. ul. (...) lok.78, pod którymi to adresami korespondencja nie była przez adresata odbierana (k.8-9 i 16-17 akt organu rentowego). Tymczasem w aktach organu znajduje się wydruk z (...) z 17 sierpnia 2017r. (na k.7 akt organu rentowego), w którym wskazany jest adres siedziby firmy ubezpieczonego w J.. Na ten adres organ rentowy skierował do ubezpieczonego dopiero zaskarżoną decyzję (k.18-19 akt organu rentowego).

Należy wskazać, że Sąd Okręgowy jako sąd pierwszej instancji nie jest uprawniony do uchylecia decyzji organu rentowego, poza przypadkami określonymi ściśle przez ustawodawcę w art.477¹⁴§4 i 5 kpc (od 7.11 2019r. również w §2¹ powyższego przepisu) . Dlatego mając na uwadze przedstawione okoliczności, które pokazują, że wydanie decyzji było przedwczesne, a przez to nieuzasadnione, Sąd na podstawie art.477.14§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił jak w sentencji wyroku.